

Oponentský posudek - Mgr. Tomáš Dvořák

Autorka bakalářské práce: Vojtěch Pecka

Název práce: Pomalu se to tu lepší – k horšímu

Charakteristika práce:

Autor v bakalářské práci analyzuje způsoby sebe prezentace romských obyvatel litvínovské čtvrti Janov. K tomuto účelu využívá autor Beckerovu etiketizační (labelling) teorii. Práce má zejména empirický charakter a je zaměřena na strategie a způsoby, kterými se respondenti vyrovnávají s označením "deviantní populace". Bakalářská práce tedy zkoumá, jakým způsobem respondenti interpretují okolní svět, který má tendenci romskou menšinu systematicky označovat (ve smyslu etiketizační teorie) za deviantní populaci.

Práce je rozdělena do tří částí. V první se autor věnuje teoretickým pojmům sociálního vyloučení, etnicity a zejména systematicky představuje teorii labellingu G.Beckera. V druhé části popisuje metodologii empirického výzkumu, který byl založen na několikaměsíční práci, která proběhla přímo v litvínovském Janově. Autor v této části také jasně formuluje výzkumný problém, cíle výzkumu a to včetně propojení teorie s empirickými cíly výzkumu. Samotná empirická práce je založena na přístupu grounded theory. Autor se ovšem neomezuje na kódování, ale zpracovává celkový paradigmatický model. Závěr práce se věnuje shrnutí zkoumaných strategií sebe prezentace a "zvládnutí" života s nálepkou devianta.

Bakalářskou práci považuji na velice povedenou a zejména zpracování empirické části je dle mého názoru vynikající. Práce má celkově vysokou úroveň. Autor systematicky argumentuje, a jasně vymezuje výzkumný problém. Práce je navíc pevně ukotvena v pojmech sociálního vyloučení, etnicity i teorii labellingu. Jednotlivé části na sebe navazují a všechna zjištění jsou dostatečně argumentačně podložena.

Následující připomínky nejsou míněny jako výtky, ale spíše jako doporučení pro budoucí výzkumnou činnost autora či jako otázky do diskuse.

- (1) Možná by bylo dobré lépe vysvětlit, proč se autor rozhodl využít zrovna etiketizační teorii G. Beckera. Výběr této teorie je samozřejmě relevantní, ale případně by bylo vhodné upozornit, že autor ví i o jiných teoriích sociálních deviací a upozornit proč je právě teorie labellingu vhodnější nežli jiné.
- (2) Ačkoliv jsou hlavní zjištění empirické analýzy uvedeny v závěru, pro přehlednost by bylo vhodné věnovat shrnutí hlavních zjištění alespoň krátkou kapitolu.
- (3) Autor na několika místech práce uvádí (např. na straně 31), že pochod Dělnické strany, představující masovou artikulaci odmítnutí a veřejné označení Romů za devianty měl klíčovou roli. Je otázka, zda proces udělení nálepky není spíše dlouhodobým a postupným procesem utváření identity (myslím, že takto argumentují i teorie labellingu) nežli jednorázovým aktem. Mám pocit, že autor v bakalářské práci argumentoval oběma způsoby.
- (4) V předkládané bakalářské práci je využívána etiketizační teorie G. Beckera a zároveň aplikován postup grounded theory, který ústí ve vytvoření paradigmatického modelu. Domnívám se, že původní tvůrci grounded theory (Strauss, Glaser) ji zamýšleli v 60. letech jako metodologii, která je založena *pouze* na empirických datech - jako protiklad vůči obvykle spíše spekulativně vytvářeným sociologickým teoriím. Nemyslím si, že by to byl v předkládané práci problém, ale vztah mezi etiketizační teorií a paradigmatickým modelem mohl být reflektován.

Hodnocení:

Předkládanou práci považuji za kvalitní. Zejména oceňuji detailní, propracovanou a náročnou empirickou práci, která přinesla zajímavé výsledky. Výše uvedené připomínky nepovažuji za zásadní a **práci navrhuji k obhajobě a jednoznačně navrhuji hodnocení výborně.**